

Skarvförvaltning i Uppsala län

Maria Nordholm och
Elias Bergman Trygg,
vilthandläggare

Länsstyrelsen
Uppsala län

Länsstyrelsens (vilt) roll i skarvförvaltningen

- Länsstyrelsen ansvarar för genomförandet av den nationella politiken på regional nivå.
- En stor del av ansvaret för förvaltningen av skarv, inklusive besluten om skydds jakt, är delegerad till länsstyrelserna.
- Möjliga förvaltningsåtgärder: Redskapsutveckling samt utveckling av störningsåtgärder och skydds jakt. På grund av skarvens status i Fågeldirektivet saknas formella möjligheter att införa allmän jakttid eller licensjakt efter skarv.
- Länsstyrelsen upphandlar inventering av skarv årligen sedan 2024.
- Vid behov ta fram förvaltningsplan för arten (den senaste beslutades i november 2025 och är ej tidsbestämd)

Inventeringsresultat

Relativt stabil population sedan 2006 om vi ser på hela länet.

Fluktuation i populationen pga födotillgång och tillgång till häckningsplats mm.

Skydds jakt kan påverka population på två sätt: Störs lätt – kan flytta, nedgång med 300 par i norra länet mellan 2023 och 2025. Fällt ca 400 fåglar under samma period. Populationen har ökat i södra delen av länet.

SLU/LST Inventering:

- 2023:1417
- 2024:1955
- 2025: 2137

Skydds jakt på skarv i Uppsala län

Treårsbeslut gäller 2025 till 2027:

VAD FÅR SKYDDSJAGAS, HUR MÅNGA, NÄR, VAR OCH AV VEM:

- Antal storskarvar: 800 totalt/år.
 - Storskarv (*Phalacrocorax carbo*) och underarten mellanskarv (*P. c. sinensis*).
- Kvot A (yrkesfiske):
 - 300 skarvar får skydds jagas under 1 mars - 31 juli.
 - Inom 300 meter från fiskeredskap. (Ej handredskap).
 - Vem: Yrkesfiskare som får ta hjälp av jägare.

LÄNK TILL BESLUT: [Beslut om skydds jakt efter skarv i Östersjön, inom Uppsala län](#)

Länsstyrelsen
Uppsala län

Skydds jakt på skarv

Treårsbeslut gäller 2025 till 2027:

- Kvot B (skydda känsliga fiskbestånd):
 - 500 skarvar får skydds jagas
 - 1 mars – 15 maj och 1 augusti – 30 september.
 - Vem: Jakträttshavare, yrkesfiskare och 47§ enligt tillstånd om jakt på allmänt vatten.

VAR - Gäller båda kvoterna:

- Egen jaktmark – fastighetsägare upp till 100 meter från strandlinjen. Allmänt vatten enligt föreskrift eller personligt tillstånd.
- Jakt på allmänt vatten: Föreskrift för länsboende. Ansökan för övriga. Föreskrift och ansökan hittas på Länsstyrelsens hemsida: [Jakt på allmänt vatten | Länsstyrelsen Uppsala](#)
- 1 juli 2026: förslag att Jakt på allmänt vatten tillåtet efter anmälan. Ska beredas hos riksdagen kan ta upp till 3 månader.

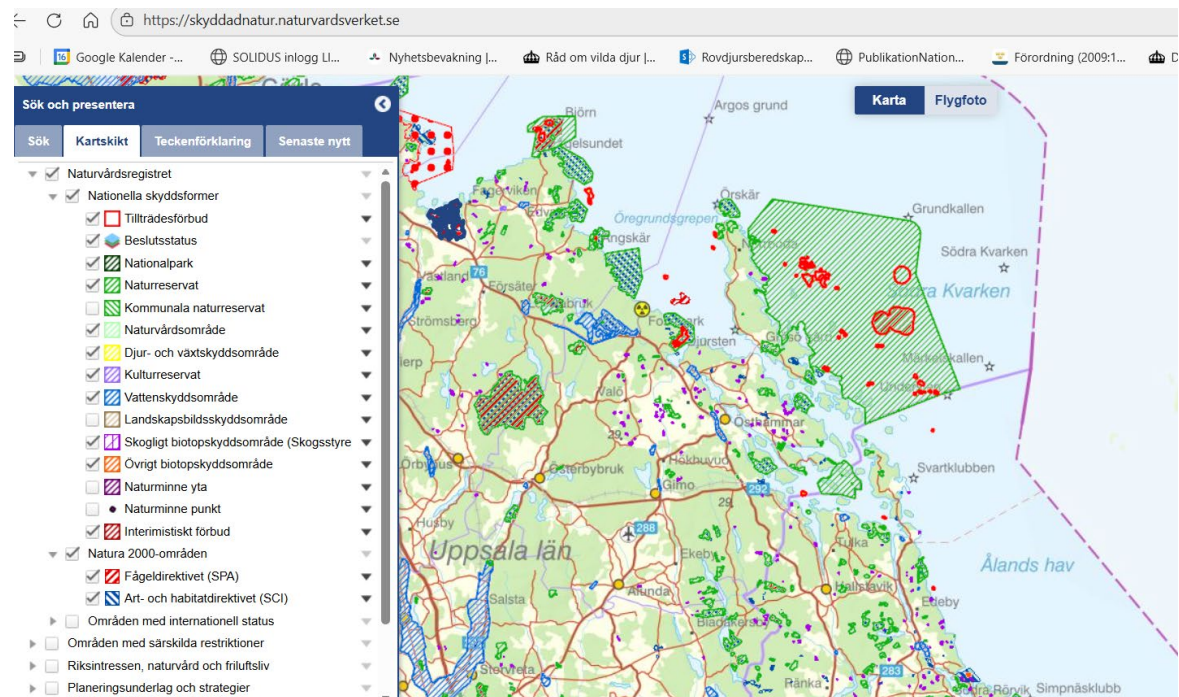

Treårsbeslut gäller 2025 till 2027:

Skydds jakt på skarv

VAR Fortsättning:

- I skyddad natur: Kan det gälla särskilda bestämmelser.
 - Hittas på naturvårdsverkets sida: [Skyddad natur](#).
- Lagändringar: T.ex. skydd i Lövstabukten ska jägare hålla koll på. Förslag lades i detta fall 2022, beslut fattades 2025. Så kika i skyddad natur om något hänt i ditt jaktområde.

Länsstyrelsen
Uppsala län

Skydds jakt Lövsta

- Beslut om N2000 (SPA) fattat, december 2025.
- Skarv är en utpekad art i området.
- En utpekad art ska finnas i sådan omfattning att arten har gynnsam bevarandestatus i N2000-området.
- I veckan kom samrådsbeslut om att skydds jakt får ske i N2000.
- Jakt får ej påverka artens bevarande i eller i anslutning till området.
 - *"Jakt i eller i anslutning till ett Natura 2000-område efter art som är grund för utpekandet av Natura 2000-området innebär en betydande påverkan på miljön om jakten påverkar artens bevarande i området"*.
- Både kolonin på Stora Själön och Väntgrundsgrundet omfattas av skyddet.

SLU ansökan om forskningsjakt

- Sökt tillstånd för forskningsjakt hos Naturvårdsverket (NV).
- Projektet Innebär att områden ska vara fritt från säl och skarv för att se hur fiskbestånd påverkas.
- Kan påverka skyddade områden i norr - tillståndsansökan handläggs av Länsstyrelsen.
- Frågor har kommit om: SLU:s forskningsjakt kan påverka möjlighet till skyddsjakt?
 - Vi har ej alla svar i nuläget. Nuvarande skyddsjaksbeslut gäller fram till 2027.

Sammanställning länkar

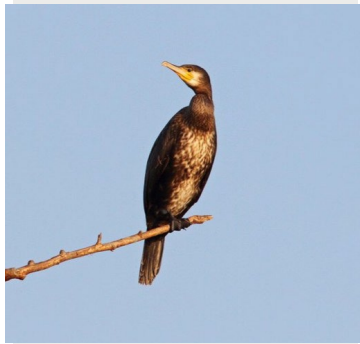
Att läsa igenom före skydds jakt:

- Skydds jakt beslut (svarar på vilka villkor som ställs, när skydds jakt får ske, var skydds jakt får ske samt hur återrapportering går till mm.): [Beslut om skydds jakt efter skarv i Östersjön, inom Uppsala län](#).
 - Återrapportering på treårigt läns beslut om skydds jakt på skarv sker i rapporterings formulär som finns i undermenyn döpt "Skydds jakt på skarv", på denna sida: [Skydds jakt | Länsstyrelsen Uppsala](#)
- Jakt på allmänt vatten. Föreskrift för länsboende, övriga får ansöka. Föreskrift och ansökan hittas här: [Jakt på allmänt vatten | Länsstyrelsen Uppsala](#).
 - Återrapportering av jakt på allmänt vatten ska göras här: [Återrapportera skydds jakt, jakt på allmänt vatten, användning av skyddsväst för hund, åtgärder mot bäver eller dispens för att få ta med vapen i terräng | Länsstyrelsen](#)
- I skyddade områden kan det gälla särskilda bestämmelser. Vad som gäller i reservat/N2000 hittas här: [Skyddad natur](#).

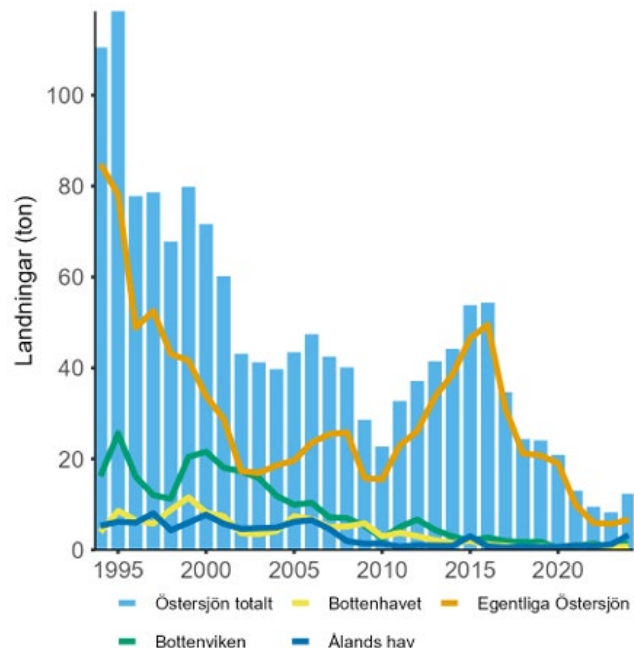
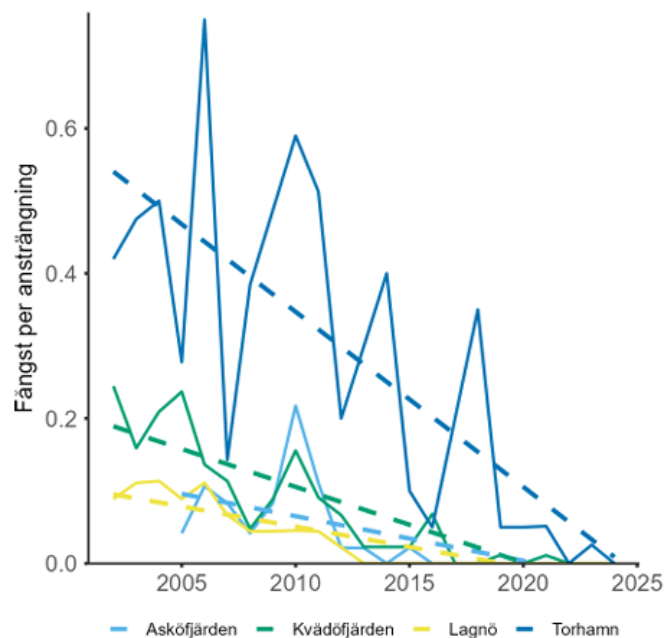
Mellanskarven, fisken och fisket

Oscar Olseryd, Länsstyrelsen i Uppsala

Fiskbeståndens utveckling

- Generellt svaga bestånd av rovfisk (gädda, gös, öring, lax & torsk)
- Abborre blandad utveckling geografiskt

Gädda 2025

Esox lucius
Illustration: Linda Nyman/SLU Artdatabanken

Bestånds- och populationsstruktur

Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren

Studier från Östersjön har visat på korta migrationsavstånd, hemortstrohet och lokala populationer.¹⁻⁴ Det är okänt i vilken omfattning en separering av populationer på lokal skala också finns i de stora sjöarna i Sverige.

Egentliga Östersjön och Bottniska viken

Gäddan i Östersjön leker antingen längs kusten eller i sötvatten som den kan vandra upp till.¹ Genetiska analyser visar att gäddan är stationär. Märkningsstudier visar att över 90 procent av märkta gäddor har återfångats inom fem kilometer från märkningsplatsen.^{2,3} Särskilt bestånd som leker i sötvatten verkar vara stationära, med rörelser på mindre än tre kilometer från sitt lekterritorium.⁴ Bland kustlevande bestånd har man visat att lekpopulationer kan vara genetiskt åtvädda även på avstånd under tio kilometer.^{4,5}

Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren

Biologisk beståndsbedömning för gädda i Vänern

Samtidigt inom biologiskt säkra gränser

Initiativen för akvatiska resurser (SLU Aqua)

Bedömningen baseras på en fiskerioberoende undersökning 2022 tillsammans med kontinuerlig datainsamling av storleksfördelningen i sportfiske sedan 2014. Kunskap om bedömningskriterier och dödlighet saknas.

Underlaget för bedömning av gädda är bristande. Det finns ingen fiskerioberoende övervakning

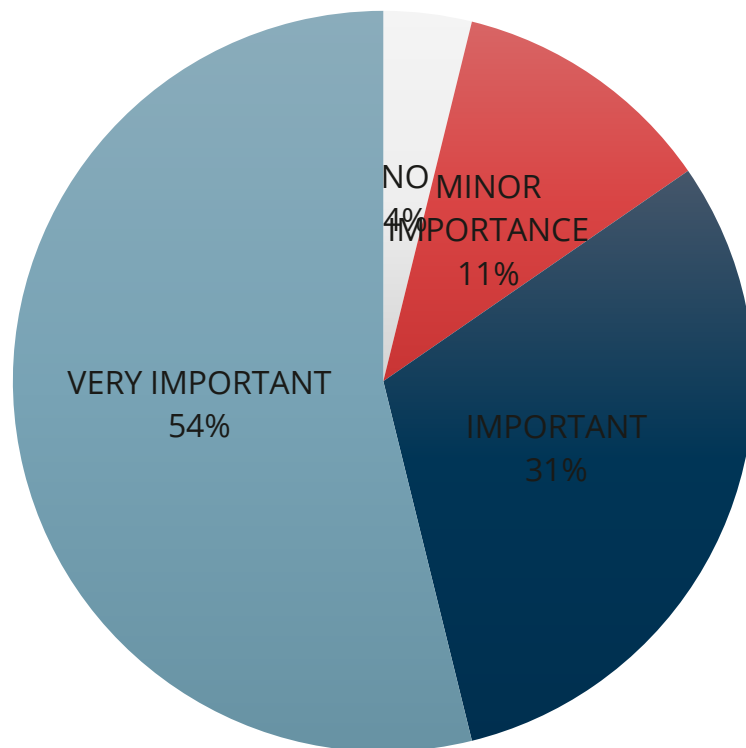
Länsstyrelsen
Uppsala län

Är predation från skarv ett problem för fiskbestånden?

"Is predation by cormorants on fish populations an important problem for coastal, inland fisheries and aquaculture management in your country?"

Svar på EIFAAC:s enkät om skarvpredation på fisk

Antal svarande länder: 26

■ NO ■ MINOR IMPORTANCE ■ IMPORTANT ■ VERY IMPORTANT

Food and Agriculture Organization of the United Nations

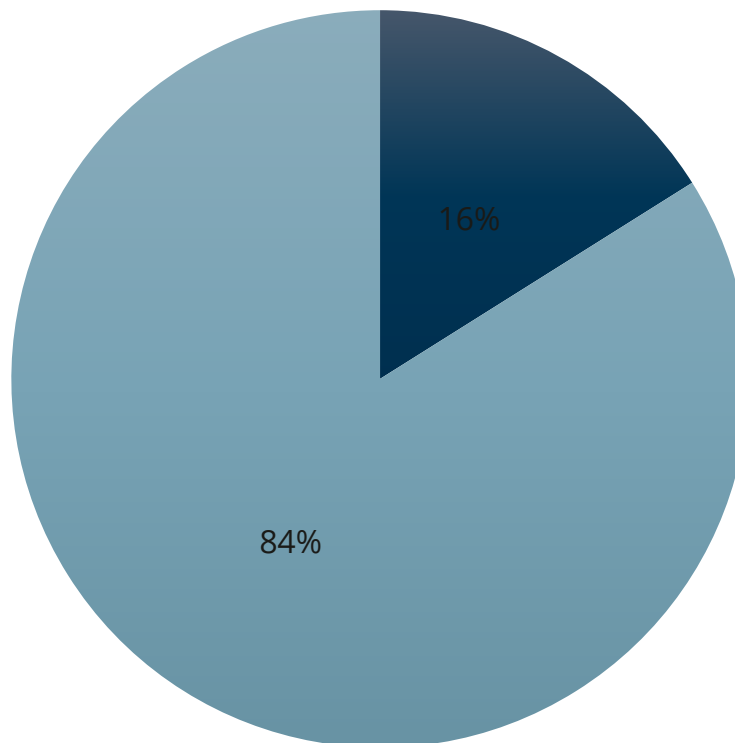
Länsstyrelsen Uppsala län

Är predation från skarv ett problem för fiskbestånden?

"Is predation by cormorants on fish populations an important problem for coastal, inland fisheries and aquaculture management in your country?"

Svar på EIFAAC:s enkät om skarvpredation på fisk

Antal svarande experter: 57

Food and Agriculture Organization of the United Nations

■ NO ■ MINOR IMPORTANCE ■ IMPORTANT ■ VERY IMPORTANT

Länsstyrelsen Uppsala län

Vad är på gång?

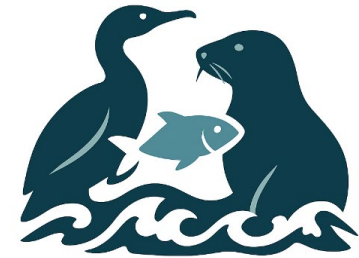

FORCE, 2023-2027

Utvärdering av åtgärder för att stärka rovfiskbestånd och motverka trofiska kaskadeffekter i kustekosystemet
Storskaliga provfisken & analyser
Kartläggning av möjligheter och hinder

2025-2028, Regeringsuppdrag att bättre integrera förvaltning av predatorerna säl och skarv i havsmiljöarbetet

STORMY WATERS, 2026-2028 Konflikter kring förvaltningen av säl och skarv i Östersjön

Länsstyrelsen
Uppsala län

Viltskadeanslaget (1:7)

Ersättning för viltskador orsakade av säl

Hanteringskostnader för fällda sälar

Förebyggande åtgärder

- Säl & skarv
- Finansiering av sälskrämmor och sälstaket
- Samordning av jakt, skrämnel, oljering, bensin, m.m

**Havs
och Vatten
myndigheten**

Länsstyrelsen
Uppsala län

Fiskefredningsområden på kusten

Fredningsområden på kusten

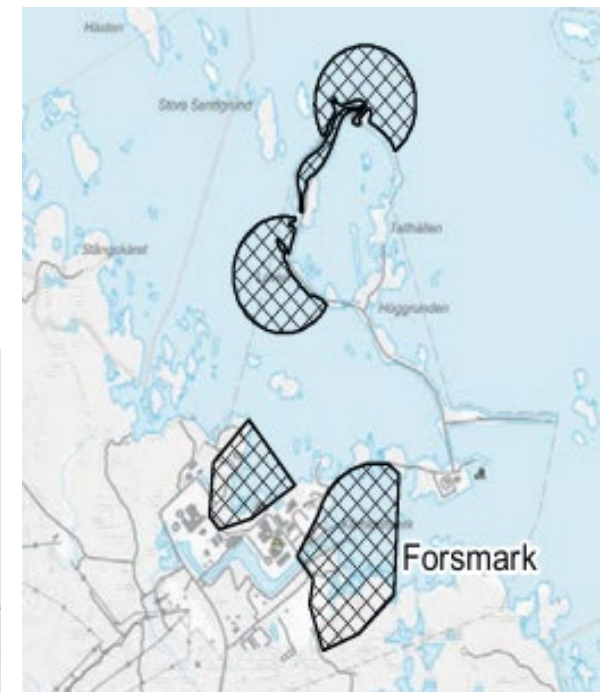
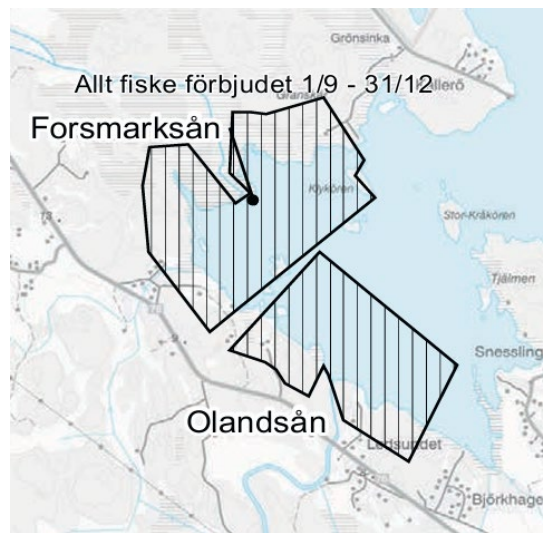
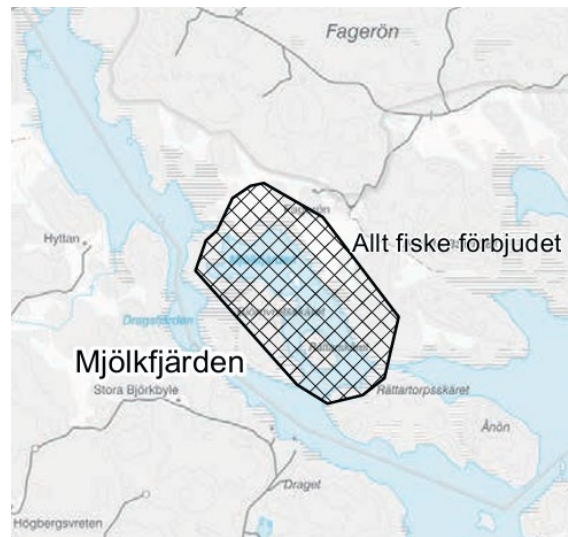
Det är förbjudet att fiska på kusten inom ett avstånd i meter från mittpunkten mellan de två yttersta mynningsuddarna vid mynningsområdet enligt följande:

Mellan 1/9 och 31/12 utanför:

1. Olandsån (500 m)
2. Forsmarksån (500 m)
3. Tämnrån (500 m)
4. Hargsån

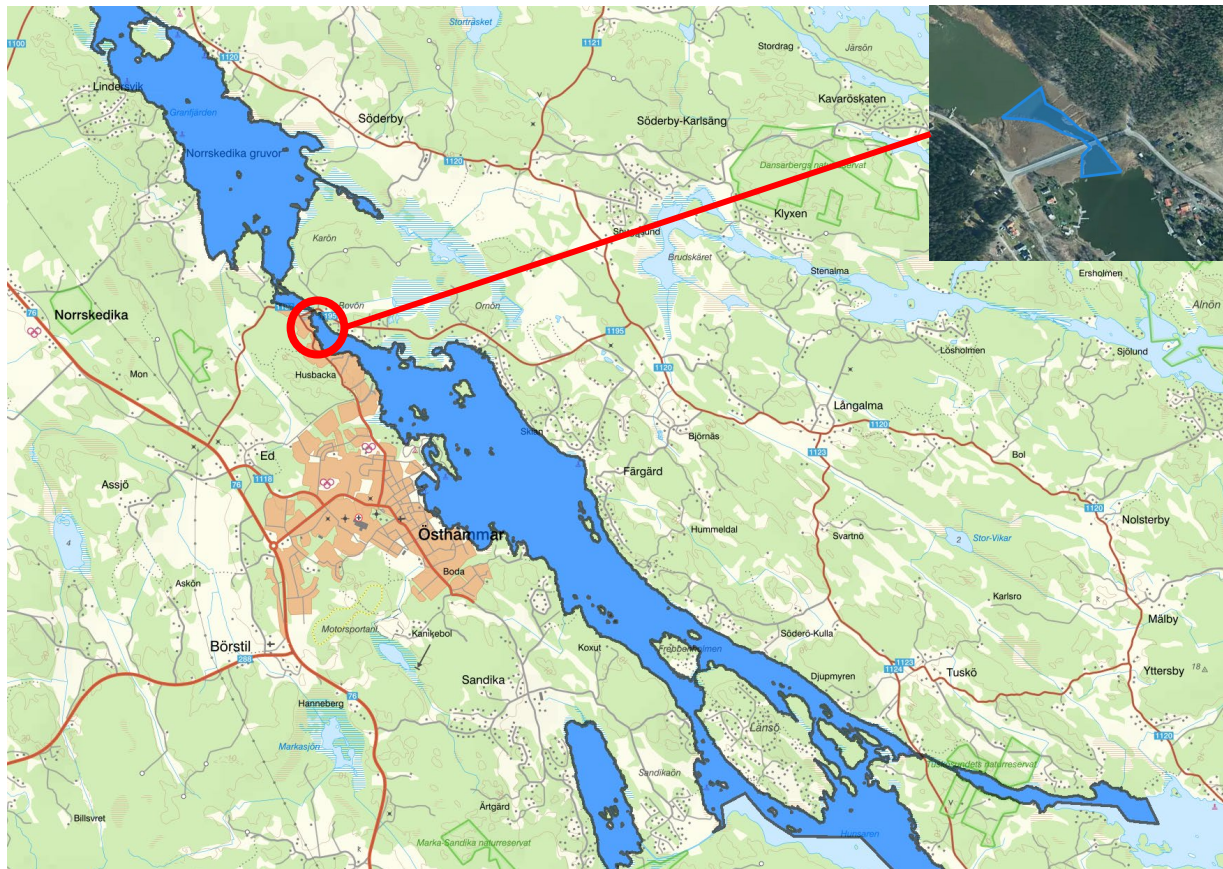
Under hela året:

4. Forsmarks kärnkraftverks båda kylvattenutsläpp (500 m+båda kanalerna, se figur)
5. Dalälvens inre och yttre fredningsområden (ca 4–5 km, se figur). Fiskeförbudet gäller ej fritt handredskapsfiske. Fiske på dispens kan förekomma i det yttre området.
6. Långörsviken
7. Mjölkfjärden

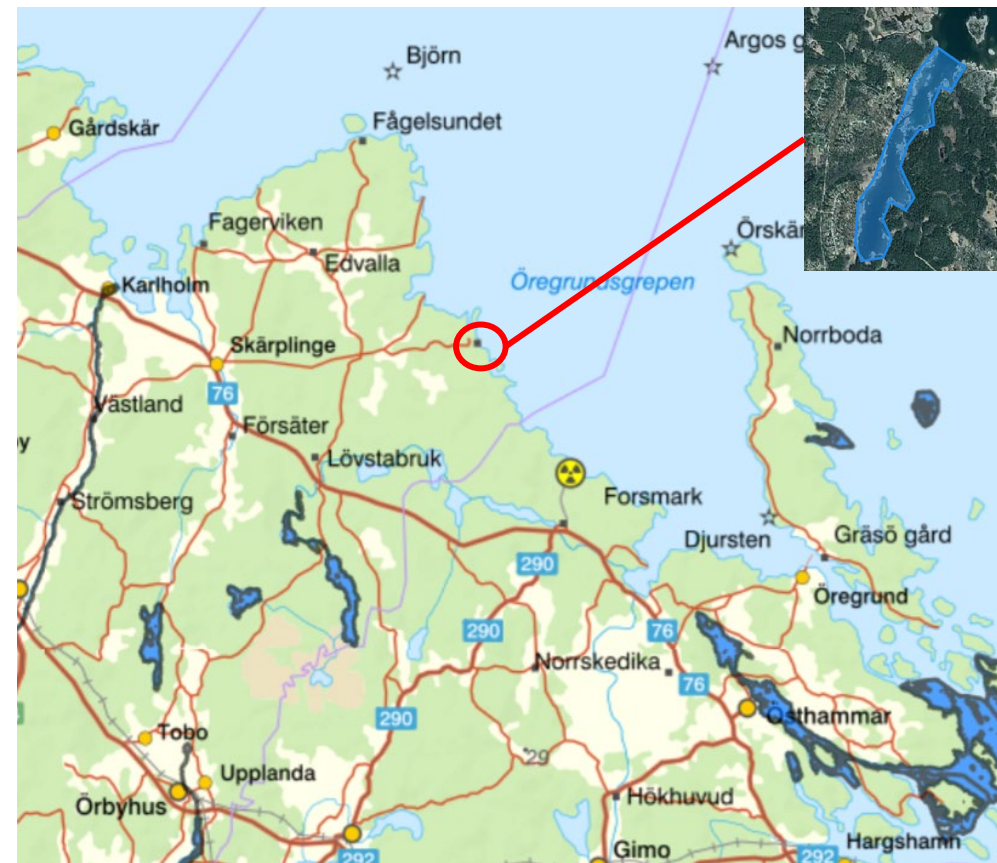

Begäran om instiftande av nya fiskefredningsområden

Östhammarfjärdarna totalt fiskeförbud 1 april – 15 maj

Handviken totalt fiskeförbud 1 november – 15 maj

Tack!

Länsstyrelsen
Uppsala län